

بررسی خوردگی سیستم خنک کاری کمکی در حضور هیدرازین و ضدیخ HN16-01560170

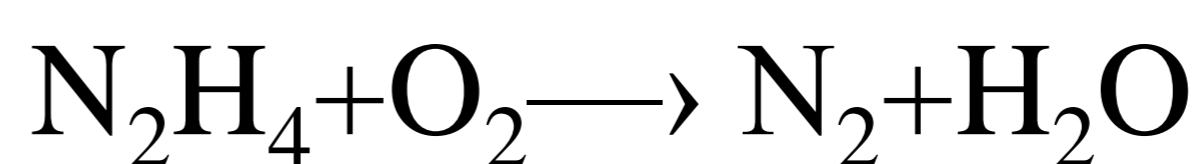
محمد حسین فرومند، مهدی یزدی‌زاده
نیروگاه سیکل ترکیبی کرمان

یافته‌ها و نتایج

مقدمه مقاله

سیستم خنک کاری کمکی از دو بخش متفاوت تشکیل شده است. یک بخش دلتا هاکه از جنس آلومینیوم می باشد و بخش بعدی سیستم لوله کشی آن می باشد که جنس آن از فولاد کربنی است و این امر امکان خوردگی گالوانیک را افزایش می دهد.

استفاده از بازدارنده‌ها یکی از عملی‌ترین روش‌ها برای جلوگیری از خوردگی به خصوص در محیط‌های خورنده آبی می باشد که در ضد یخ تعدادی از این بازدارنده‌ها وجود دارد. نکته مهمی که بایستی در مورد سیستم‌های خنک کاری مذکور مد نظر قرار گیرد آن است که در این سیستم‌ها از آلومینیوم استفاده گردیده است و خوردگی آلومینیوم در pH های بالای ۷/۸ به شدت افزایش می یابد. توصیه سازندگان جهت کاهش خوردگی در این سیستم‌ها استفاده از هیدرازین است و باتوجه به این نکته که هیدرازین تزریق شده به سیکل، هیدرازین صنعتی بوده و دارای خاصیت قلیایی می باشد، لذا در این سیستم تنها می توان تا غلظت مشخصی از هیدرازین استفاده نمود زیرا استفاده بیشتر، باعث افزایش pH گردیده و خوردگی آلومینیوم را به همراه خواهد داشت. هیدرازین با حذف اکسیژن محلول در آب طی واکنش زیر به انواع یک بازدارنده بسیار مناسب محسوب می گردد.

روش تحقیق

با توجه به اینکه در کلیه تستها و اندازه‌گیری‌ها از هیدرازین صنعتی استفاده شده و این ماده دارای خاصیت قلیاییت تقریباً بالایی می باشد لذا به دست آوردن حداکثر غلظت محلول هیدرازین که pH کمتر از ۷/۸ داشته باشد الزامی است. در ادامه حداکثر غلظت هیدرازین جهت استفاده در سیستم و توانایی این غلظت هیدرازین در کاهش اکسیژن محلول با روش تست آنلاین DO به دست آمد. تست‌های کاهش وزن، پلاریزاسیون غلظتی و بررسی مورفولوژی سطح نمونه‌ها در حضور غلظت‌های متفاوت هیدرازین و ضد یخ توسط دستگاه‌ها اندازه‌گیری شد که در جداول و اشکال زیر آمده است. به منظور انجام تست‌های کاهش وزن، پلاریزاسیون و SEM نمونه‌هایی از جنس فولاد کربنی که از لوله‌های سیستم خنک کاری تهیه شده بود در ابعاد $1 \times 1 \times 1 \text{ Cm}^3$ برش داده بعد ۵ وجه آن را در اپوکسی رزین مانت گردید. قطعه مذکور توسط کاغذ سمباده ۳۰۰ تا ۳۰۰۰ صیقل خورده و با آب مقطر و اتانول شستشو داده شد و سپس با استون در دمای محیط خشک و برای انجام آزمایش‌ها آماده گردید. هیدرازین استفاده شده در کلیه تستها هیدرازین هیدرات ۸۰٪ صنعتی ساخت شرکت Otsuka-MGC Chemical Co. ژاپن می باشد.

نتایج حاصل از pH های متناسب با غلظت‌های معین هیدرازین در دمای ۳۵ درجه سانتیگراد

غلظت هیدرازین	0 ppm	5 ppm	10 ppm	20 ppm	31 ppm
pH	7.2	7.5	7.9	8.3	8.7

نتایج حاصل از اکسیژن محلول در محلول‌های با غلظت معین هیدرازین در دمای ۳۵ درجه

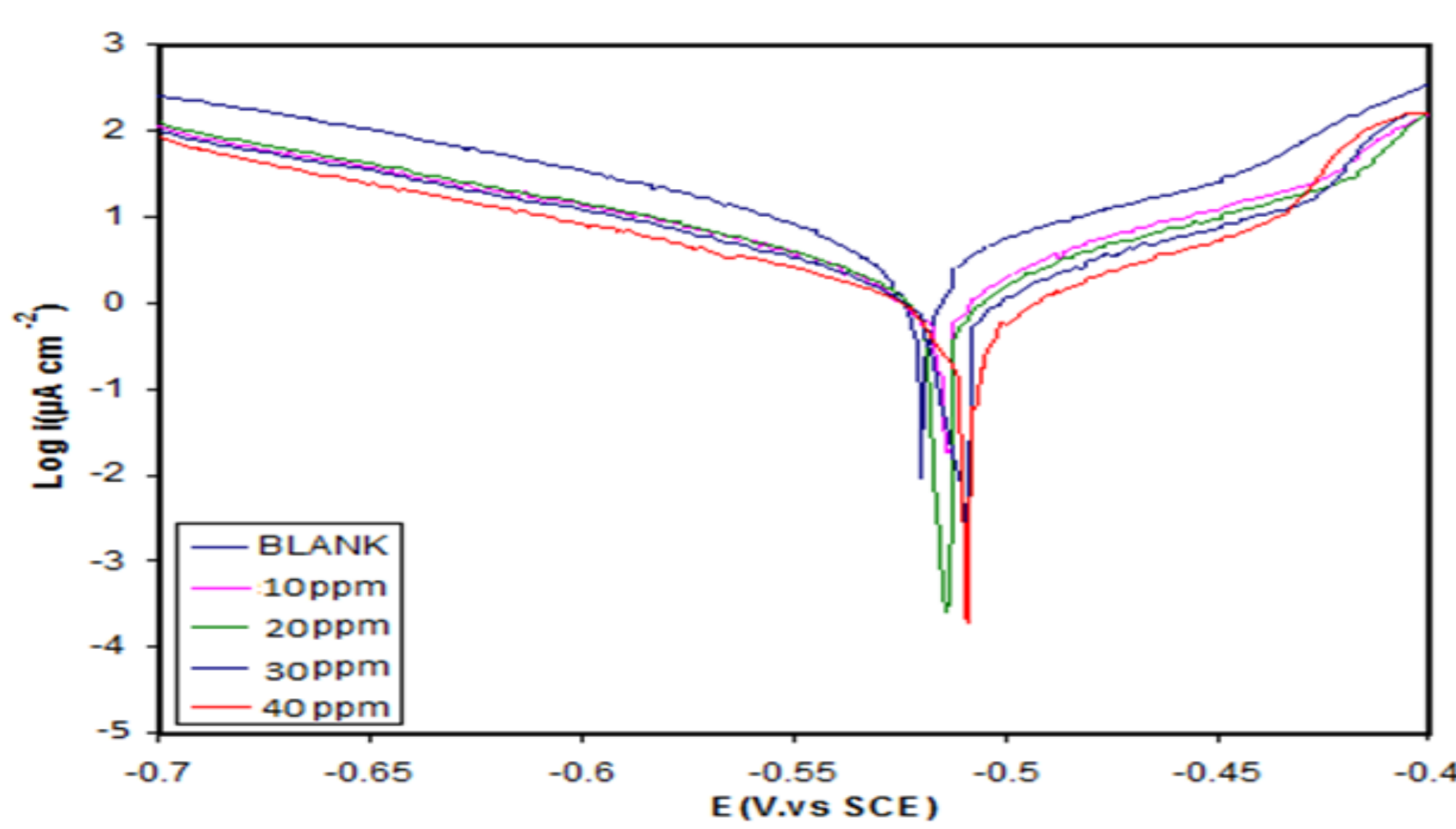
غلظت هیدرازین	0 ppm	5 ppm	10 ppm	20 ppm	31 ppm
غلظت اکسیژن	6.5 ppm	6 ppm	5.2 ppm	4 ppm	3.2 ppm

نتایج حاصل از تست کاهش وزن فولاد در غیاب و حضور غلظت‌های معین هیدرازین در دمای ۳۵

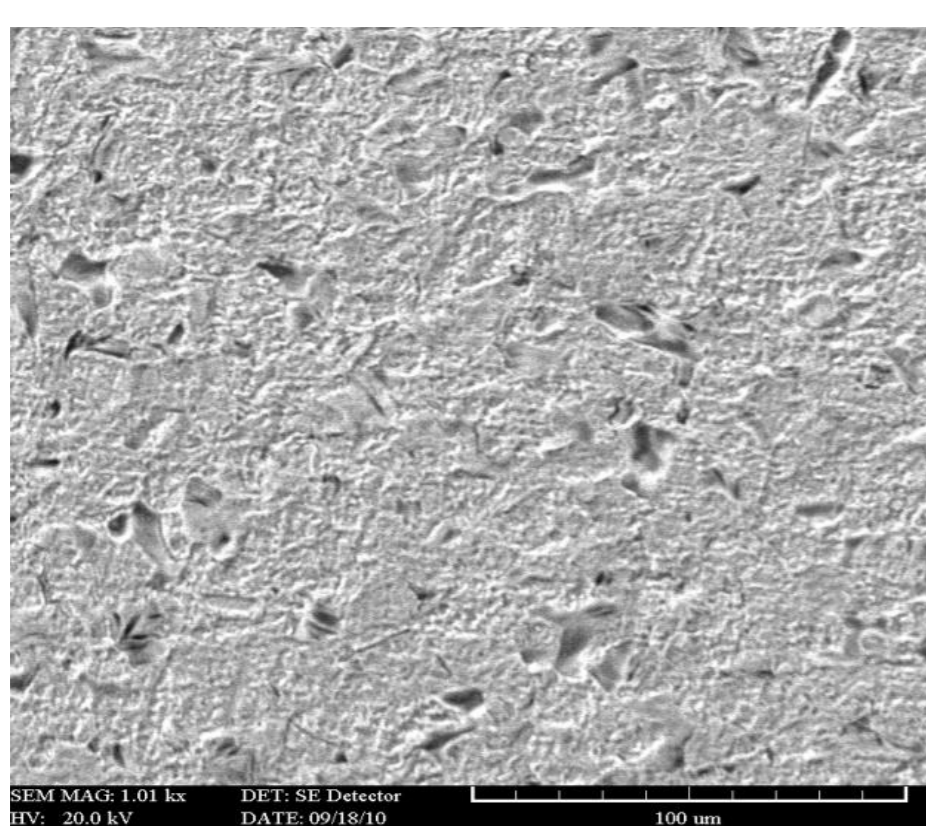
غلظت هیدرازین	0 ppm	5 ppm	10 ppm	20 ppm	31 ppm
درصد بازدارندگی	-----	9	19	31	43

پارامترهای بدست آمده از منحنی پلاریزاسیون برای فولاد کربنی در محیط آبی در غلظت‌های مختلف ضدیخ در دمای ۳۵

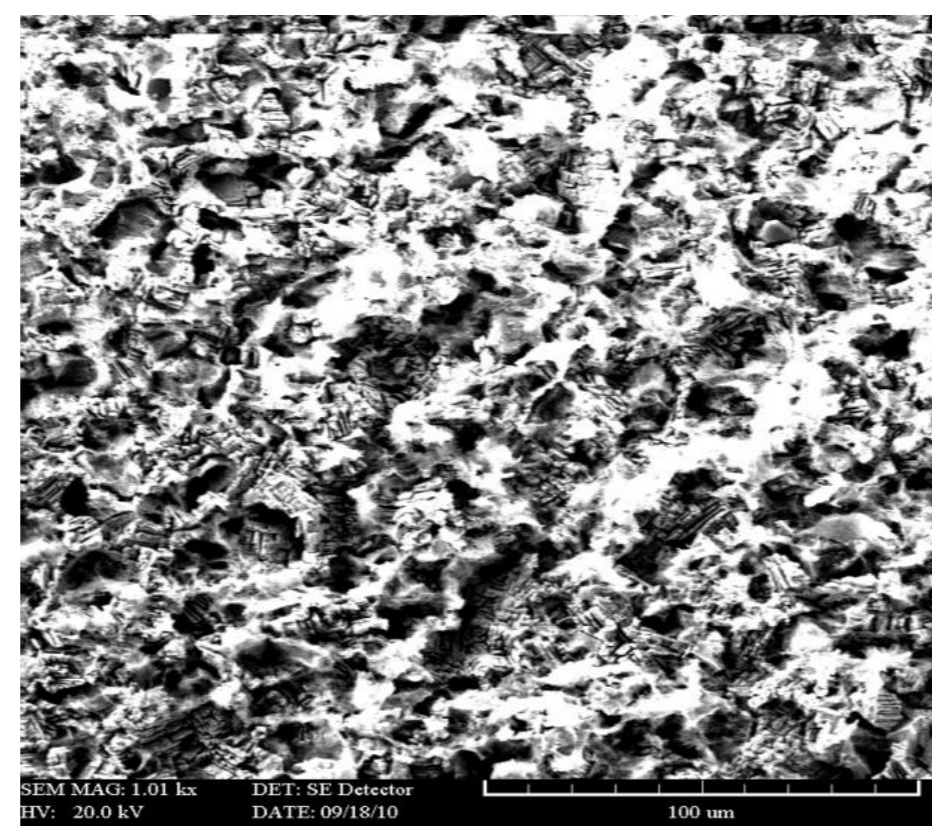
غلظت بازدارنده (v/v)	جریان خوردگی ($\mu\text{A} / \text{cm}^{-2}$)	پتانسیل خوردگی (mV)	شیب تافل کاتدی (mV dec^{-1})	شیب تافل آندی (mV dec^{-1})	پوشش سطحی	درصد بازدارندگی پلاریزاسیون	درصد کاهش وزن
0	3.12	-525	61.1	62	-	-	-
5	1.4	-520	62.2	65.5	0.55	55	54
10	0.87	-515	63.5	64.1	0.72	72	69
15	0.5	-510	62.5	63.5	0.84	84	83
20	0.25	-510	64.5	64	0.92	92	91

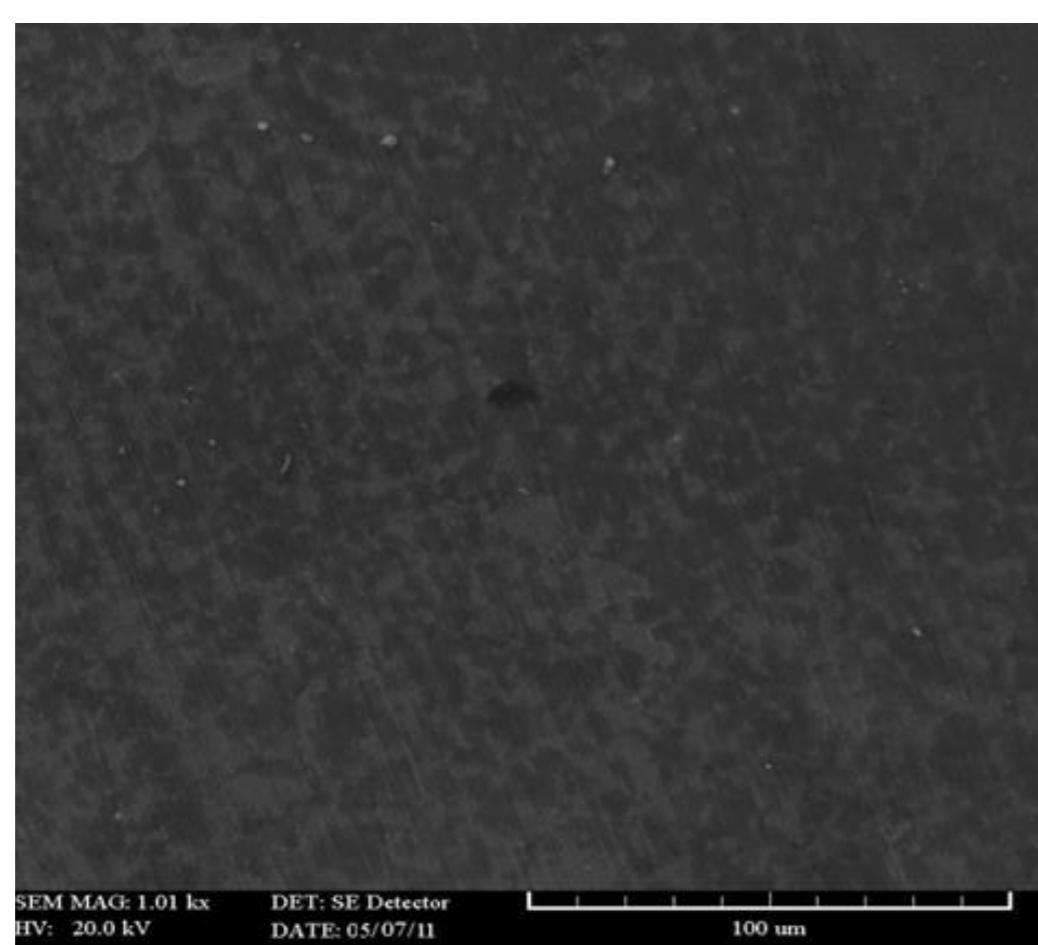
منحنی پلاریزاسیون فولاد کربنی در محیط آبی در غیاب و حضور غلظت‌های مختلف ضدیخ در دمای ۳۵ درجه

ب

الف

ج

میکروساختار الکترونی فولاد کربنی در محیط آبی (الف) در محلول بلانک بدون حضور بازدارنده، ب) در حضور هیدرازین (ج) در حضور ضدیخ

نتیجه‌گیری

همانطور که از داده‌های تست‌های کاهش وزن و منحنی پلاریزاسیون مشاهده می شود به خوبی مشخص است که خوردگی فولاد در محیط آبی حاوی ضد یخ خیلی کمتر است و این داده‌ها در عکس برداری از سطح فلزی که در معرض هر دو محلول بوده است کاملاً تصدیق می شود